

Knjižnica Miklova hiša

PROGRAM DELA KNJIŽNICE MIKOVA HIŠA

za leto 2021

Ribnica, 19. 10.2020

Nastja Hafnar, direktorica

Vsebina

PROGRAM DELA	1
1. UVOD.....	3
1.1. POSLANSTVO	3
1.2. KADROVSKI NAČRT	4
2. NAČRTOVANO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV	5
3. KNJIŽNIČNO GRADIVO.....	5
3.1. UVOD	5
3.2. NAČRTOVANJE NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	5
4. VSEBINSKI PROGRAM ZA OTROKE IN ODRASLE.....	7
4.1. PROGRAM ZA OTROKE IN MLADINO:.....	7
4.2. PROGRAM ZA ODRASLE:.....	7
5. NAČRTOVANJE INVESTICIJ V LETU 2021	8
5.0. ZAŠČITA GRADIVA Z RFID IN VGRADNJA NOTRANJEGA KNJIGOMATA	8
5.1. OBNOVA VELIKIH GALERIJSKIH OKEN	8
5.2. PUBLIKACIJA, BROŠURA IN RAZSTAVA OB OBELEŽENJU 30 LET JAVNEGA ZAVODA KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA.....	8
5.3. NOVA ŠTUDIJA POŽARNE VARNOSTI	8
5.4. DELNA PRENOVA MIKLOVE DVORANE	9
5.5. ŠIRITEV KNJIŽNICE.....	9

1. UVOD

Plan dela Knjižnice Miklova hiša za leto 2021 je pripravljen v skladu z Zakonom o knjižničarstvu (Ur.l. RS 87/01), Zakonom o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Ur.l.RS 96/02), Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur.l.RS 73/03), Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Ur.l.RS 29/03), Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Miklova hiša (Ur.l.RS 76/02 in 5/06) ter Strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice 2018-2028.

Knjižnica Miklova hiša je ena od 58 splošnih knjižnic v Sloveniji, ki opravljajo javno službo na področju knjižnične dejavnosti in sicer za območje občin Ribnice, Sodražice in Loškega Potoka.

Knjižnica Miklova hiša skrbi za usklajevanje nabavne politike gradiva na svojem območju, spremlja in usmerja strokovno delo na podlagi dogovorjene knjižničarske politike ter neposredno pregleduje delo krajevnih knjižnic, skrbi za strokovno izpopolnjevanje knjižničarskih delavcev, svetuje in zbira podatke o delovanju knjižnic na svojem območju ter vodi njihov razvid.

Knjižnica je nosilka kulturnega, informacijskega, izobraževalnega in socialnega življenja, ki razpolaga z lastno bazo podatkov, se povezuje z drugimi knjižnicami ter vodi in organizira medknjižnično izposajo.

Osrednja knjižnica v Ribnici vodi in koordinira delo v krajevnima knjižnicama v Sodražici in Loškem Potoku ter zagotavlja racionalen dostop do informacij in knjižničnega gradiva po načelu: pravo gradivo v pravi obliki, pravemu uporabniku, ob pravem času, na pravo mesto.

Pri svojem delu se Knjižnica Miklova hiša povezuje s Centrom za razvoj knjižničarstva pri NUK, z osrednjo območno Knjižnico Mirana Jarca iz Novega mesta, z Združenjem splošnih knjižnic in Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije.

1.1. POSLANSTVO

Knjižnica želi postati središče kulturnega, izobraževalnega, informacijskega in socialnega življenja. Glede na sodobne potrebe po komunikaciji lahko dodamo še vlogo knjižnice kot komunikacijskega središča, pa naj gre za tehnološko, informacijsko vozlišče ali pa samo za prijeten in odprt prostor, kjer se ljudje radi srečujejo. Ribniška knjižnica je zasnovana na združitvi njenih klasičnih nalog (izposoja knjižničnega gradiva, spodbujanje in promocija branja), sodobnih potreb uporabnikov in zahtev okolja (novi mediji in informacijski viri, izobraževanje, informacijska pismenost, občutek za pripadnost lokalni skupnosti, podpiranje etnične, kulturne in jezikovne raznolikosti, druženje), tako da uporabnikom nudi prijazno in spodbudno okolje za raznovrstne dejavnosti. Knjižnica s svojim delovanjem pomembno prispeva k družbenemu, gospodarskemu, kulturnemu in socialnemu razvoju okolja.

1.2. KADROVSKI NAČRT

V knjižnici je trenutno redno zaposlenih 10 delavcev: 6 strokovnih delavcev in 4 upravno – tehnične delavke (od tega ena za polovični delovni čas).

Tabela 1: Stopnja zaposlovanja po Strokovnih priporočilih in standardih za splošne knjižnice 2018-2028

KRITERIJI	STANDARDI	KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA
5 strokovnih knjižničnih delavcev na 10.000 prebivalcev	6,75	6
1 manipulativni ali tehnični knjižnični delavec na 10.000 prebivalcev	1,35	0,5
upravni delavec do 50.000 prebivalcev	1	1
1 delavec za računovodska in administrativna dela do 10.000 prebivalcev	1,35	1
		1 (čiščenje)
Skupaj:	10,45 ljudi	9,5 ljudi

Tabela 2: Stopnja zaposlovanja po Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe

KRITERIJI	PRAVILNIK	KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA
Za opravljanje nalog iz 2. člena zakona najmanj 0,32 strokovnega delavca na 1.000 preb.	4,32	6
Za opravljanje dodatnih nalog iz 16. člena še vsaj po 0,32 strokovnega delavca za vsako od teh nalog, ki jo izvaja.	1,6	
Najmanj 1 administrativno-tehnični delavec oziroma manipulativni delavec na 10.000 preb.	1,35	2,5 (1,75 ¹)
Direktor	1	1
Skupaj:	8,27	9,5 (8,75)

¹ Realna zaposlitev ob predvidenem posredovanju storitev računovodstva in čiščenja.

2. NAČRTOVANO STROKOVNO IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV

Načrtujemo potrebna izobraževanja delavcev na Inštitutu informacijskih znanosti v Mariboru, NUK-u, izobraževanjih, ki jih pripravlja Knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu, Društvo knjižničarjev Dolenjske, Zveza bibliotekarskih društev Slovenije. Udeležili se bomo izobraževanj, ki jih v okviru strokovnih sred organizira Mestna knjižnica Ljubljana, izobraževanj direktorjev knjižnic, ki jih organizira Združenje splošnih knjižnic in drugih, ki so potrebna za našo dejavnost.

3. KNJIŽNIČNO GRADIVO

3.1. UVOD

Pričakovanja finančnih sredstev, namenjenih za gradivo za leto 2021, so približno enaka z letom 2020. Glede na Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003) je potrebno knjižnično zbirko dopolniti s prirastom 200 enot gradiva na 1000 prebivalcev, kar za naše področje pomeni letni prirast 1897. Glede zbirke neknjižnega gradiva mora letni prirast znašati 22 enot na 1000 prebivalcev, kar za naše področje pomeni 208 enot. Knjižnica mora imeti tudi najmanj 40 naslovov tekoče naročenih serijskih publikacij letno.

3.2. NAČRTOVANJE NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

POTREBE OKOLJA

Bogastvo naroda je v razvijanju znanja in sposobnosti, zato bo knjižnica vsem prebivalcem zagotavljala enake možnosti za dostop do publikacij in informacij na vseh medijih ter zadovoljevala njihove kulturne, informacijske, izobraževalne, raziskovalne, komunikacijske in socialne potrebe. S tem bo omogočala njihov osebni razvoj ne glede na njihove finančne, intelektualne ali druge zmožnosti oziroma potrebe.

Za zadovoljevanje informacijskih potreb občanov bomo nabavljali periodiko v slovenskem in v tujih jezikih, gradivo z informacijami javnega značaja, strokovno gradivo z informacijami, ki pomagajo k boljši organizaciji vsakdanjega življenja, podatkovne zbirke in elektronske vire.

Za zadovoljevanje izobraževalnih potreb bomo zagotavljali gradivo različnih strok in znanstvenih disciplin na različnih stopnjah zahtevnosti, za različne starosti in za različne namene (permanently izobraževanje, prostočasne aktivnosti, osebna rast), ki bo na različnih nosilcih in medijih.

Pri zadovoljevanju raziskovalnih potreb bomo posebno pozornost posvetili spoznavanju, preučevanju in raziskovanju preteklosti in sedanjosti lokalnega okolja, kar bomo podpirali z zbiranjem vseh vrst domoznanskega gradiva, sodelovali z osnovno šolo pri zagotavljanju potrebnih virov za prve procese raziskovanja, podpirali raziskovalno delo v okviru seminarjskih in diplomskih nalog srednješolskega izobraževanja in visokošolskega študija.

Kulturne potrebe bomo zadovoljevali z izgradnjo kvalitetnih zbirk leposlovnega gradiva za različne starosti, okuse in zahtevnostne stopnje ter z nabavo kvalitetnih glasbenih posnetkov in filmov.

ZASTOPANOST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Nakup knjižničnega gradiva obsega predvsem zadnje izdaje založniške produkcije. Izjema je starejše gradivo, ki ga knjižnica potrebuje ali za izgradnjo domoznanske zbirke ali v primeru poškodbe oziroma izgube. V primeru, da uporabnik izrazi željo po gradivu, ki ga knjižnica nima, se navedeno reši z medknjižnično izposajo.

Knjižnica v nakup vključuje monografske publikacije, serijske publikacije in elektronske publikacije v okviru letnega načrtovanega števila enot ter v okviru finančnih sredstev. V nakup za leto 2021 bo knjižnica vključila vsaj 15 odstotkov naslovov publikacij v javnem interesu, katerih izdajo je v zadnjem letu finančno podprla Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture. V nakup knjižničnega gradiva bodo vključene publikacije vsaj 50 slovenskih založb.

Knjižnica Miklova hiša ponuja uporabnikom slovenski portal Biblos, preko katerega je možna izposoja elektronskih knjig.

V skladu s Pravilnikom o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v letu 2021 načrtujemo ustrezen izbor gradiva, sestavljen iz 60% naslovov strokovnega in 40% naslovov leposlovnega gradiva na tiskanih in drugih medijih.

Pri izboru gradiva bomo upoštevali potrebe odraslega prebivalstva ter otrok in mladine. Slednjim bomo namenili 30% naslovov gradiva v okviru letnega prirasta.

Knjižnica zbira različne vrste knjižnega in neknjižnega gradiva: monografije, periodiko (časopise in časnike), zgoščenke, DVD-je, CD-je, zvočne knjige, podatkovne zbirke ter diplomska in magistrska dela domoznanskega pomena. Načrtujemo nakup 2.830 enot knjižničnega gradiva, kar znaša 0,3 enot na prebivalca. Od tega načrtujemo nakup 2.400 enot knjižnega gradiva (0,25 enot na prebivalca).

Z vključitvijo knjižnice v spletni portal Biblos ponujamo uporabnikom možnost izposoje elektronskih knjig. Z nabavo najaktualnejših naslovov bomo ponudbo elektronskih knjig povečali glede na povpraševanje in aktualnost. Knjižnica bo v letni nakup gradiva vključila tudi 300 enot neknjižnega gradiva (0,03 enot na prebivalca). V zbirko bomo vključili tudi nakup 130 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska - časnikov in časopisov.

Nakup je načrtovan v skladu s kriteriji Standardov in Nacionalnega programa za kulturo.

MOŽNOSTI DOSTOPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

V 13. členu Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 87/01 in 96/02) je določeno število ur odprtosti knjižnice glede na vrsto knjižnic. Osrednja knjižnica je odprta 53 ur na teden,

obe krajevni knjižnici skupaj pa sta tedensko odprti 21 ur, knjižnica Sodražica 18 ur, Loški Potok pa 5 ur tedensko. V času poletnih počitnic med 1. julijem in 31. avgustom Knjižnica Ribnica in Knjižnica Sodražica obratujeta po skrajšanem delovnem času (Ribnica 40 ur, Sodražica 16 ur).

DOMOZNANSTVO

Domoznanska dejavnost v knjižnicah pomeni zbiranje, strokovno obdelavo in ustrezno hranjenje domoznanskega gradiva ter posredovanje informacij iz tega gradiva. Omogoča raziskovanje in predstavljanje lokalnega prostora. Temelji na tradiciji in zakonodaji. Osnovni namen domoznanske dejavnosti v knjižnici je omogočanje prebivalcem oziroma uporabnikom tekoče informiranje o aktualnih dogodkih in dogajanju na njihovem območju ter seznanjanje z razvojem okolja. Hkrati pa mora omogočiti uporabnikom vpogled v zgodovinske, geografske in druge vire, ki jih knjižnica pridobiva z zbiranjem, obdelovanjem in hranjenjem tudi starejšega domoznanskega gradiva.

4. VSEBINSKI PROGRAM ZA OTROKE IN ODRASLE

Pomembni element knjižnične dejavnosti je program za otroke in odrasle. Program dejavnosti knjižnico bogati, družbo v kateri izvaja svoj program pa socializira, intelektualizira in vnaša višji kulturni nivo bivanja. Knjižnica se na ta način z izvajanjem svojega programa vključuje v vseživljenjsko učenje.

4.1. PROGRAM ZA OTROKE IN MLADINO:

- pravljичne urice,
- pravljичne urice v angleščini,
- ustvarjalne in učne delavnice,
- mladinski bralni klub
- vrtec na obisku,
- bibliopedagoške ure za učence osnovnih šol
- Bralna akcija Poletavci – poletni bralci (junij-avgust)

4.2. PROGRAM ZA ODRASLE:

- druženje z varovanci Varstveno delovnega centra,
- srečanja v Domu za ostarele,
- srečanja s skupino Večerni zvon, Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Ribnica
- razstave (mesečne),
- bralna značka za odrasle,
- gledališki abonma (6 predstav – finančno neodvisno od KMH proračuna)
- torkovi večeri: predavanja, domoznanski večeri, literarni večeri, potopisi, okrogle mize, glasbeno pripovedni večeri
- Knjižnica pod krošnjami (v času od 1. junija do 31. avgusta)

- Koncertni abonma Ribnica (šest koncertov v sodelovanju z Inothermom, ki z doniranjem sredstev za izključno porabo za plačilo stroškov Koncertnega abonmaja pokriva njegovo izvedbo).

5. NAČRTOVANJE INVESTICIJ V LETU 2021

5.0. ZAŠČITA GRADIVA Z RFID IN VGRADNJA NOTRANJEGA KNJIGOMATA

Sredi leta 2020 je Knjižnica Miklova hiša dobila potrjen projekt LAS PPD, v katerem nameravamo v začetku leta 2021 opremiti knjižno gradivo Knjižnice Ribnica opremiti z RFID tehnologijo, ki omogoča varnost proti tatvini, hitrejšo izposajo in vračilo gradivo, možnost samostojne izposoje in vračila s knjigomatom. Poleg tega bomo dobili še deset tabličnih računalnikov za digitalno opismenjevanje ter računalniško aplikacijo za učenje branja za otroke s težavami pri branju. Začetno financiranje bo potekalo iz lastnih sredstev, ki jih načrtujemo v letu 2021, ter sredstev, ki smo jih prejeli po zaključku projekta Življenje ustvarja zgodbe v juniju 2020.

5.1. OBNOVA VELIKIH GALERIJSKIH OKEN

Zaradi dotrajanosti in poškodb, ki jim jih je prizadejala voda, bi bila potrebna sanacija velikih galerijskih oken – dveh obrnjenih k Bistrici in eno, ki gleda na dvorišče.

5.2. PUBLIKACIJA, BROŠURA IN RAZSTAVA OB OBELEŽENJU 30 LET JAVNEGA ZAVODA KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA

V decembru 2021 bo minilo 30 let, odkar je bil ustanovljen Javni zavod Knjižnica Miklova hiša Ribnica. Ob tej obletnici nameravamo izdati publikacijo, v kateri bomo zajeli zgodovino knjižničarstva v Ribnici, s poudarkom na času od ustanovitve JZ Miklova hiša. V okviru nastajanja publikacije je planirana tudi razstava.

V sklopu praznovanja 30-letnice planiramo izdati tudi brošuro, v kateri bomo seznanjali obiskovalce z osnovnimi informacijami delovanja knjižnice in njenih dejavnosti.

Dejavnosti ob obeleženju 30-letnice Miklove hiše smo v oktobru 2020 prijavi v projekt LAS PPD, v primeru, da je naš projekt sprejet, smo zaradi začetnega financiranja vseh aktivnosti namenili za financiranje tega projekta lastna sredstva, ki jih planiramo za leto 2021 (zamudnine, članarine).

5.3. NOVA ŠTUDIJA POŽARNE VARNOSTI

V letu 2021 je sočasno s študijo požarne varnosti, ki bo opravljena za potrebe izgradnje dvigala, planirana nova požarna študija za celotno knjižnico, na podlagi katere se predvidi namestitev javljalnikov za požar po celi hiši (sedaj so le v novem delu, t. j. v prvem nadstropju, v prostorih Zadržnega doma). Glede na to, da knjižnica hrani gradivo neprecenljive domoznanske,

zgodovinske in arhivske vrednosti, bi bilo smotrno, da se načrtuje investicijo v novo požarno študijo in nov projekt izvedbe, ki bo vključevala javljalnike tudi v prostoru starega dela knjižnice v prvem nadstropju, pisarnah in dvorani v drugem nadstropju, celotnem pritličju in kleti.

5.4. DELNA PRENOVA MIKLOVE DVORANE

S postavitvijo stalne razstave o Miklovi družini je dvorana Knjižnice Miklova hiša dobila novo podobo. Kljub temu pa del prireditvenega prostora še ni bil deležen prenove oz. vključitve v celotno podobo dvorane. Z prenovo sprednjega dela prostora, ki bo tako funkcionalno opremljen za izvedbo prireditev, bo dvorana dobila zaključeno podobo. Poleg tega je na obstoječi razstavi potrebno opraviti vzdrževalna dela (beljenje, obnova nalepk, odstopili so stekleni nivoji).

5.5. ŠIRITEV KNJIŽNICE

Neto površina knjižnice je 445 m². V prvem nadstropju se razprostira vse knjižnično gradivo in pisarna strokovnih delavk. V drugem nadstropju sta pisarni za knjižnično-upravni kader in dvorana s 70 stoli, vse skupaj prostornine skoraj 150 m². Glede na Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice za obdobje 2018-2028, ki priporoča 1200 m² na 10.000 prebivalcev, ima Ribnica z 9483 prebivalci le 632 m² na 10.000 prebivalcev, kar je dvakrat manj prostora od priporočenega.

Zaradi pomanjkanja prostora knjižnica namesto vloge dnevne sobe mesta, za katero si prizadeva, postaja prenatrpana s knjigami, izgublja pa dragoceni prostor, v katerem bi se ljudje srečevali in v katerem bi preživljali prosti čas.

V spodnjih prostorih, skozi katere bo z dograditvijo dvigala potekal glavni vhod v knjižnico, planiramo ureditev čitalnice, kjer bi se lahko ljudje celo leto družili ob listanju knjig in revij.

Z ureditvijo dvorišča, ki bo urejeno v sklopu projekta gradnje dvigala, bo Miklova hiša pridobila prostor, ki bi ga knjižnica lahko smotrno uporabljala in vzdrževala s stalno uporabo v smislu podaljšanja notranje čitalnice, morda knjižne kavarne, ter dogajanjem na prostem v smislu glasbenih in bralnih dogodkov, ki bi privabila obiskovalce tudi v ta del hiše.

Z vgradnjo dvigala bomo tudi izgubili kar nekaj prostora na otroškem oddelku, saj predvidena pot iz dvigala poteka prek oddelka za najmlajše. Knjige iz oddelka kartonk, pesmi in poučnih knjig za otroke in mladino pa bomo v že tako prenatrpanih prostorih knjižnice težko kam preselili, zato bi bilo potrebno za njih zagotoviti nov prostor.

Knjižnica prav tako pogreša prostor t.i. pravljичne sobe, kjer bi svoj prostor dobila neknjižno zbirko (didaktične igrače, družabne igre), v kateri bi družine prosti čas preživljale na ustvarjalen način.